

Niels van Driel

Een herboren natie

Israël is geen België of Burkina Faso, en het Joodse volk is in historisch en bijbels opzicht uniek. Als het hierover gaat, komen er al snel emoties bij. Oud-journalist Aad Kamsteeg wilde zijn eigen opvattingen eens op een rijtje zetten. Het puntig geschreven *Israël, een herboren natie* is er het aantrekkelijke resultaat van.

In kort bestek laat Kamsteeg tien thema's de revue passeren: de houding van regering en bevolking in Nederland, de opstelling van Nederlandse kerken, ideologische stromingen in Israël, antisemitisme, Messiasbelijdende Joden, de Palestijnen, het Amerikaanse schild, verzoeningsprojecten, de verhouding tussen profetie en volkenrecht en tot slot wat de Bijbel over Israël en het land zegt. Met deze volgorde probeert hij de feiten, ontwikkelingen en meningen in het juiste perspectief te zetten.

Evenwicht

Kamsteeg, die vaak in Israël en in de Palestijnse gebieden is geweest, spreekt met kennis van zaken. Bovendien heeft hij Michael Mulder van het Centrum voor Israëlstudies en Jan-Henk Soepenbergh van Yachad laten meelesen. Yachad is een organisatie die binnen de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt actief is. De organisatie geeft stem aan de overtuiging dat God trouw is aan zijn oude verbondsvolk. Yachad wil met het Joodse volk het getuigenis delen dat Jezus de Messias is. Ook Kamsteeg is van mening dat kerken een onopgeefbare verbondenheid met Israël hebben. Tegelijk ziet hij graag dat zij deze band in een evenwichtige relatie brengen met gerechtigheid voor het Palestijnse volk. Zelf typeert hij zijn mening op veel punten als een middenpositie. In een beknopte en heldere stijl zet hij die uiteen.

Geweld van genade

'Christen voor Israël', zo noemt Kamsteeg zichzelf. Hij hekelt de 'chronische vijandigheid' van de VN-mensenrechten-

commissie en de boycot-beweging, maar ook het beleid van de Likoed-partij, die de Palestijnen weinig rechten gunt. In de Messiasbelijdende Joden ziet hij een brug tussen jodendom en christendom. Zoals gelovige chinezen de beste zendelingen waren, zo ligt bij Messiasbelijdende Joden in Israël 'de eerste missionaire verantwoordelijkheid'.

Wat is dan de taak van christelijke kerken en stichtingen? Zij kunnen allereerst theologische en sociale steun bieden ter verbetering van de verhoudingen tussen christenen en seculiere en orthodoxe Joden. In de tweede plaats kunnen zij hulp geven aan Messiasbelijdende gemeenten. In de derde plaats ziet Kamsteeg veel in Joods-Palestijnse verzoeningsprojecten. Tegenstellingen kunnen hier door wat hij noemt 'geweld van genade' worden overbrugd.

Politiek zetten deze projecten weinig zoden aan de dijk. Kamsteeg stelt vast dat

Israëli's en Palestijnen zichzelf allebei in een onmogelijke positie hebben gemaakt. Toch zijn deze verzoeningsprojecten tekenen van hoop. De Bijbel inspireert: Isaak en Ismaël gingen uiteen. Bij de begrafenis van hun vader Abraham ontmoetten zij elkaar. Jakob en Ezaü verzoenden zich op den duur met elkaar. Ook voor Ismaël zijn er beloften. Kamsteeg hoopt dat het beloofde land zelf instrument tot verzoening wordt.

Stellingen

Israël, een herboren natie is een goed leesbaar en lezenswaardig boekje. Het eindigt met een tiental stellingen, die aan het denken willen zetten. Ik geef er enkele door:

- Discussies over Israël zouden minder opgewonden worden als er serieus rekening mee gehouden zou worden dat er verschil bestaat tussen kritiek op Israël, antizionisme, anti-judaïsme en antisemitisme.
- Nederlandse christenen die vinden dat Bijbelse profetie in belang uitgaat boven op gerechtigheid gebaseerd volkenrecht vergissen zich omdat profetie onrecht uitsluit.
- De discussie tussen christenen over exegese en op land en grenzen van Israël gerichte toepassing zou geholpen zijn wanneer de eigen overtuigingen niet met al te grote stelligheid naar voren worden gebracht. «

N.a.v. Aad Kamsteeg, *Israël, een natie herboren. Het land van Abraham in Bijbels en theologisch perspectief*, uitg. Buijten en Schipperheijn, Amsterdam 2021, 127 blz., € 10,-.